

Vragen en antwoorden onderzoekers

Versie t.b.v. onderzoeksronde controlejaar 2021

VERSIE 17 mei 2021

1 Algemeen

In dit document zijn vragen opgenomen die door de onderzoekers zijn gesteld aan de bestuursadviseur KOA en de gegeven antwoorden.

Voor meer informatie kan met de bestuursadviseur contact opgenomen worden.

De indeling van de vragen is conform het Reglement Organisatie en Uitvoering Kwaliteitsonderzoek KOA.

3 Object van onderzoek

3.1 Vraag: Niet duidelijk onder welke beroepsorganisatie

Hoe te handelen als een IAF niet duidelijk is in de keuze onder welke beroepsorganisatie(s) ze valt, maar aangeeft zich te richten op operational audit?

Antwoord:

Mijn advies is om de dienst in eerste instantie langs de 'IIA-lat' te leggen gelet op het feit dat zij zelf aangeven onder die regels te vallen. Stel daarbij voor individuele opdrachten vast welke kwalificatie de verantwoordelijk auditor heeft en dus welke beroepsregels mogelijk (ook) van toepassing zijn. Laat in dat kader ook aantonen waartoe het leereffect binnen de IAF heeft geleid. Uiteindelijk gaat het erom aan te tonen hoe de dienst nu werkt, passend binnen de voor de dienst geldende regels, en niet zozeer welke fouten zij mogelijk in het verleden allemaal begaan heeft. Daarbij mag je best je 'onderbuikgevoel' ("Het gaat eigenlijk best goed." of, wat negatiever "Ik krijg het idee dat het niet goed zit, ondanks hetgeen ze me vertellen.") mee laten spreken, maar probeer dat wel tegen de regels aan te leggen.

Zolang die IAF en de daarin werkzame accountant(s) geen NV COS opdrachten, in het bijzonder de controle van financiële overzichten, uitvoert en enkel intern rapporteert, kan het kwaliteitsregime onder IPPF worden gevolgd. Let er dan in het bijzonder op dat aan assurance verwante opdrachten niet uitmonden in onder NV COS vallende opdrachten en bewoordingen.

3.2 Vraag: Soorten opdrachten

Wanneer is een opdracht een IT-opdracht?

Antwoord:

Volgens NOREA is een IT-opdracht: 'De werkzaamheden van een IT-auditor die zijn gericht op het uitvoeren van een assurance-opdracht, beoordeling of adviesopdracht.' .

Consequentie: De IT-auditor valt dus al heel snel onder die regels en zal zelf moeten aangeven wat de soort van opdracht het is die zij/hij uitvoert.

5 Frequentie en Planning Kwaliteitsonderzoeken

5.1 Vraag: Periodiciteit kwaliteitsonderzoeken

Wat is de (formele) tijdsduur tussen kwaliteitsonderzoeken?

Antwoord:

IJA: éénmaal in een periode van vijf jaar (3000 IJA: Reglement externe kwaliteitstoetsing interne audit functies van IJA Nederland, artikel 8)

NBA: éénmaal in de zes jaar (1000 NBA: Verordening op de kwaliteitsbeoordelingen, artikel 3)

NOREA: éénmaal in de vier jaar (2000 NOREA: Reglement Kwaliteitsonderzoek artikel 9)

KOA: eens per 4 jaar (0010 KOA: Reglement Organisatie en Uitvoering Kwaliteitsonderzoek).

9 Aanpak kwaliteitsonderzoek

9.2 Onderzoek kwaliteitssysteem: opzet en bestaan

9.2.1 Vraag: CAE of niet

Is het noodzakelijk dat een IAF onder IPPF beschikt over een CAE?

Antwoord:

In de reglementering van IIA is het uitgangspunt dat een CAE verantwoordelijk is voor de IAF. IIA-regels gaan blijkbaar niet uit van een volledig op basis van zelfsturende teams werkzame IAF. Eerlijkheidshalve: ik kan de vraag daarmee dus niet goed beantwoorden; wel ben ik van mening dat ook binnen een dergelijke IAF één persoon verantwoordelijkheid moet dragen voor opzet en handhaving van het kwaliteitssysteem.

9.2.2 Vraag: OKB of niet

Wie voert de OKB uit op een individuele opdracht?

Antwoord:

De beroepsorganisaties kennen hun eigen regels ter zake van de OKB op door de IAF als voor OKB aangemerkte opdrachten:

- IIA: kent niet de verplichting van een OKB
- NBA: OKB wordt uitgevoerd door een voor de specifieke opdracht tekeningsbevoegde accountant
- NOREA: OKB door een gekwalificeerde RE of andere titeldrager met voldoende kennis en niveau. (Informatie afkomstig van NOREA).

9.2.3 Vraag: Bevestiging aanlevering alle informatie

Maakt KOA gebruik van een bevestiging van de onderzochte dat deze alle beschikbare informatie heeft aangeleverd?

Antwoord:

Tot op heden heeft KOA een dergelijke bevestiging niet gevraagd. In het reglement heeft KOA ter zake van de informatieverstrekking overigens wel een bepaling staan

9.4 Oordeelsvorming

9.4.1 Vraag: Beoordelingsnormen

Welke zijn de te hanteren beoordelingsnormen bij een kwaliteitsonderzoek?

Antwoord:

Afhankelijk van de activiteiten die de IAF zegt te ontplooiën, dan wel ontplooit. Dit wordt mede gevoed door de aanwezige professionals, herkenbaar aan hun titelatuur.

De beroepsorganisaties hebben hun normen in statements vastgelegd. IIA heeft daarvoor onder meer het document 3200 IIA 'Oordeelsvorming kwaliteitstoetsingen'.

Als een IAF aangeeft geen assurance-werkzaamheden te verrichten, moet dit bij de externe kwaliteitsbeoordeling worden geverifieerd, o.m. aan de hand van de opdrachtenlijst.

In dit kader is ook een belangrijk aandachtspunt dat de NBA in haar rapportage heeft meegegeven aan de leden van het IIA: "Bij een IAF die haar werkzaamheden uitsluitend verricht onder de IIA-Kwaliteitsstandaarden, kan geen sprake zijn van NV COS opdrachten, omdat in dat geval NVKS van toepassing is.

9.5 Rapportage

9.5.1 Vraag: Volgen rapportage model

Moet het model van het rapport onverkort worden gevolgd en aangehouden?

Antwoord:

We spreken bewust van een model. Hierin staan wel een aantal minimaal te gebruiken items, zoals het oordeel, maar als beroepsnormen niet gelden (bijv. enkel onderhevig aan IPPF) of items niet voorkomen (als voorbeeld: geen adviezen) dan vervallen de betreffende hoofdstukken en/of bijlagen dan wel moeten ze naar de betreffende beroepsgroep(en) worden aangepast.

9.5.2 Vraag: Procedure rapportage

Hoe verloopt de procedure ten aanzien van de rapportage van de onderzoekers?

Antwoord:

Conceptversie na afloop kwaliteitsbeoordeling, te bespreken met (voor termijnen hoor en wederhoor: zie Reglement)

- bestuursleden namens KOA

- leiding/kwaliteitsverantwoordelijke bij het lid

Definitieve versie aan leiding/kwaliteitsverantwoordelijke, tenzij 3 maanden uitstel

9.5.3 Vraag: Vragenlijst in rapportage model

Welke zijn de vragenlijsten waarnaar in het model wordt verwezen?

Antwoord:

Dit betreffen de dossiervragenlijsten, opgesteld door de onderzoekers in het kader van het onderzoek naar de werking van het kwaliteitssysteem, doorgenomen met de voor de audit verantwoordelijke functionaris en door beiden op enigerlei wijze (parafering/accorderende mail) geaccordeerd.

9.5.4 Vraag: Consequenties aanwijzingen

Wat is de consequentie van aanwijzingen in een rapport?

Antwoord:

Als een rapport (een aantal) aanwijzingen bevat, ga ik ervan uit dat die aanwijzing gekoppeld zijn aan het niet voldoen aan een of meerdere standaarden. Dit zal dus moeten leiden tot een herstelplan.

9.5.5 Vraag: Niet opvolgen aanwijzingen

Wat is dan de consequentie als de CAE in het meest negatieve geval zegt dat hij de aanwijzingen laat voor wat ze zijn en/of daar op enig moment wel eens naar gaat kijken?

Antwoord:

In mijn beleving moeten we dan als bestuur KOA overgaan tot afkeuring en dus strenger worden.

9.8 Voortgezette toetsing

9.8.1 Vraag: Wanneer uitstel

Wanneer kan het bestuur (al dan niet op advies van de onderzoekers) tot drie maanden uitstel besluiten?

Antwoord:

Uitstel van het oordeel gedurende een periode van drie maanden is mogelijk als items waarop de gegeven aanwijzingen en adviezen betrekking hebben, binnen die periode kunnen zijn opgelost of aangepast waardoor verwacht mag worden dat na die drie maanden alsnog een 'voldoet' aan het kwaliteitssysteem kan worden toegekend.

9.8.2 Vraag: Wanneer gaat uitstel in

Wanneer gaan de drie maanden uitstel in?

Antwoord:

De drie maanden uitstel gaan in na de bestuursbeslissing van KOA

Bij drie maanden uitstel: rapportage na voortgezet onderzoek op eerder genoemde wijze.

10 Vastlegging bevindingen kwaliteitsonderzoek en oordeelsvorming

10.1 Vraag: Dossiervorming en persoonsgegevens

Bij de dossierbeoordeling is een aantal documenten/bestanden ingezien die relevant zijn voor die dossierbeoordeling. Deze documenten/bestanden bevatten persoonsgegevens. We hebben vooralsnog deze bestanden niet opgevraagd om in het KOA dossier op te nemen, maar voor zover relevant aangetekend dat we deze bestanden gezien hebben. Volstaat dit of moeten we toch alle informatie opvragen en in het KOA-dossier opnemen?

Antwoord:

Dit volstaat: het dossier moet zelfstandig leesbaar en beoordeelbaar zijn, maar is niet een copy van het onderzochte dossier.

11 Informatieverstrekking over de uitgevoerde onderzoeken

11.1 Vraag: Openbaarmaking rapporten door KOA

Worden rapporten door KOA en/of beroepsorganisaties openbaar gemaakt?

Antwoord:

Nee, noch KOA, noch de beroepsorganisaties maken de rapporten openbaar. KOA verstrekt het rapport enkel aan de onderzochte. Ingeval dit een IIA-gerelateerde IAF is, dient de organisatie het rapport zelf aan IIA aan te reiken. Bij de beroepsorganisaties blijft het rapport binnen het CKT.

11.2 Vraag: Plaatsen rapport op eigen site

Mag de onderzochte IAF/organisatie het door KOA uitgebrachte rapport op haar site plaatsen?

Antwoord:

Het KOA-rapport is een oordeel over de organisatie. De organisatie mag dat openbaar maken, bijv. door afgifte aan IIA. Ik zou eigenlijk niet weten waarom ze het dan niet op de eigen website zou mogen plaatsen. Het is/was niet gebruikelijk, mogelijk dat we er daarom geen beleid op hebben gezet. Misschien moeten we het daar eens over hebben.

12 Heronderzoek

12.1 Vraag: Redenen voor heronderzoek

Wanneer heronderzoek?

Antwoord:

Noodzaak: Als het oordeel op grond van het lopende onderzoek is dat het kwaliteitssysteem niet of niet volledig voldoet.

De onderzochte organisatie dient een herstelplan op te stellen, waarin wordt weergegeven hoe en in welke tijdspanne de feilen worden opgelost.

12.2 Vraag: Moment van heronderzoek

Op welk moment dient het heronderzoek plaats te vinden?

Antwoord:

Ca. 1 jaar na het uitbrengen van het oordeel wordt het heronderzoek uitgevoerd.

12.3 Vraag: Diepgang heronderzoek

Welke diepgang heeft het heronderzoek?

Antwoord:

Dit is in zekere mate afhankelijk van de beroepsorganisatie:

Bij IIA richt het kwaliteitsonderzoek zich op het in opzet en werking opgelost zijn van de geconstateerde probleempunten indien het oordeel is als het stelsel niet volledig voldoet.

Bij NBA en NOREA (en IIA als het oordeel is voldoet niet) is het uitgangspunt een volledig voldoen aan de gestelde normen van het (her)onderzocht kwaliteitssysteem.

14 Entreetoets

14.1 Vraag: Wanneer een entreetoets

Wanneer voert KOA een entreetoets uit?

Antwoord:

Een entreetoets is bedoeld om een beginnende IAF (vaak, maar niet noodzakelijk een nieuw lid van KOA) te helpen bij het inrichten van de IAF met een kwaliteitssysteem dat aan de vigerende normen voldoet. Van een IAF die meerdere jaren functioneert met gekwalificeerde auditors mag worden verwacht dat de regels van de beroepsorganisatie(s) bekend zijn en zou ondersteuning vanuit KOA op deze wijze niet nodig moeten zijn.